

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 10P/47/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313204091
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Richard Golis
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2013:5313204091.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca v konaní pred samosudcom Mgr. Richardom Golisom, v právnej veci navrhovateľky: O. K., W.. K., R.. XX.X.XXXX, D. XXX XX I. XXX, štátnej príslušníčky Slovenskej republiky, proti odporcovi: N. K., R.. XX.X.XXXX, trv. bytom ako navrhovateľka, toho času bytom (i ako adresa na doručovanie) XXX XX J. N. Č. XXXX, štátnemu príslušníkovi Slovenskej republiky, právne zastúpenému splnomocneným zástupcom Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Blendovský, JUDr. Strapáč, PhD., s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1 A, 022 01 Čadca, o rozvod manželstva a úpravu pomerov rodičov na čas po rozvode k maloletej K. K., R.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, štátnej príslušníčke Slovenskej republiky, v konaní zastúpenej súdom ustanoveným kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, A. Hlinku 8, 022 01 Čadca, takto

rozhodol:

Súd manželstvo účastníkov - navrhovateľky O. K., W.. K., R.. XX.X.XXXX O. V. N. K., R.. XX.X.XXXX, B. A. XX.XX.XXXX v Staškove, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu vtedajšieho MNV v Staškove vo zväzku 7, ročník 1987, na strane 224, pod poradovým číslom 1, r o z v á d z a .

Súd z v e r u j e na čas po rozvode maloletú dcéru účastníkov K. K., R.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matke, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok.

Otec maloletej j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej dcéry K. K., R.. XX.XX.XXXX sumou 110,- eur mesačne, so splatnosťou vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca k rukám matky maloletej.

Súd styk otca s maloletou n e u p r a v u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom na začatie konania, podaným na Okresnom súde Čadca dňa 26.4.2013, v spojení s doplnením návrhu zo dňa 11.9.2013, navrhovateľka požiadala súd o rozvod svojho spoločného manželstva s odporcom, uzavretého dňa 17.01.1987 v Staškove; na čas po rozvode navrhla maloletú dcéru účastníkov K. K., R.. XX.XX.XXXX (J. A. I. I. N., R.. W.. XXXX O. C., R.. W..XXXX, sú v čase začatia tohto konania už plnoletí) zveriť do svojej osobnej starostlivosti a odporcu ako otca zaviazat' povinnosťou prispievať na výživu maloletej sumou 120,- eur mesačne. Návrh odôvodňuje alkoholizmom a s tým spojeným agresívnym správaním sa odporcu, spôsobujúcim nefunkčnosť manželstva účastníkov, ktoré nevytvára vhodné prostredie pre výchovu maloletej dcéry.

Odporca sa k návrhu navrhovateľky písomne vyjadril prostredníctvom podania svojho právneho zástupcu zo dňa 16.9.2013. S rozvodom manželstva súhlasil, nie však s dôvodmi uvedenými v cit. návrhu navrhovateľky. Podľa neho hádky v manželstve začali vznikať po poklese jeho príjmu, po tom, ako sa po infarkte stal plne invalidným. Uviedol, že manželka sa ho potrebuje zbaviť, preto podala i návrh na nariadenie predbežného opatrenia, na základe ktorého bol povinný vystať sa z rodinného domu. Pre prípad rozvodu súhlasil so zverením maloletej dcéry do osobnej starostlivosti matke, nie však s navrhovanou výškou výživného - navrhujúc výživné v sume 80,- eur mesačne, ako zodpovedajúcej jeho obmedzeným príjmom a zvýšeným výdavkom.

Na pojednávaní vo veci samej dňa 29.11.2013 (uskutočnenom v neprítomnosti zástupcu kolízneho opatrovníka maloletej, za splnenia procesných podmienok podľa ust. § 101 ods.1,2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov - „OSP“), súd v konaní o návrhu navrhovateľky v časti navrhovaného rozvodu manželstva na vykonaným dokazovaním zistený skutkový stav veci (§§ 120 a nasl., § 153 ods.1, § 154 ods.1 OSP) aplikoval ustanovenia zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („Zákon o rodine“) - konkrétne ust. § 22, § 23 v spojení s čl. I Základných zásad, § 1 ods.2, § 18, § 19 ods.1 Zákona o rodine.

Návrhu navrhovateľky vyhovel a manželstvo účastníkov za súhlasu odporcu rozviedol, konštatujúc splnenie zákonných podmienok podľa cit. ustanovení Zákona o rodine, po zistení, že ich manželstvo dlhodobo neplní svoj zákonom sledovaný účel v zmysle ust. §§ 18, 19 Zákona o rodine.

Na návrh navrhovateľky zo dňa 17.6.2013, odôvodnený (zhodne s cit odôvodnením návrhu na začatie konania v tejto veci) tvrdeniami navrhovateľky o nadmernom požívaní alkoholu odporcom a jeho agresívnom správaní, keď po jeho vyhrážkach zabitím a fyzických útokoch, po ktorých bola navrhovateľka nútená dňa 10.6.2013 a 12.6.2013 privolať policajnú hliadku a vyhľadať lekárske ošetrovanie a po druhom incidente bol odporca vzatý do cely predbežného zadržania OO PZ v Turzovke a začalo proti nemu trestné stíhanie pre prečin ublíženia na zdraví a nebezpečného vyhrážania podľa § 360 Trestného zákona, odvolací Krajský súd v Žiline uznesením č.k. 8Co/338/2013-39 zo dňa 01.8.2013 zmenil uznesenie prvostupňového Okresného súdu Čadca č.k. 7C/31/2013-17 a nariadil predbežné opatrenie, ktorým odporcovi nariadil, aby dočasne nevstupoval do rodinného domu súp. č. 299 v kat. úz. Staškov a súčasne uložil navrhovateľke, aby v lehote do 30 dní od právoplatnosti cit. uznesenia podala návrh na začatie konania na súde vo veci samej - o vylúčenie odporcu z užívania tohto domu (navrhovateľka podľa svojho vyhlásenia takýto návrh na súde podala, vzala ho však späť po tom, ako sa manžel z domu dobrovoľne odsťahoval).

Dôvodné podozrenia zo správania odporcu v manželstve, objektivizované zisteniami policajného orgánu a súdu, ktoré viedli k nariadeniu cit. predbežného opatrenia, na základe ktorého bol odporca nútený opustiť spoločnú domácnosť účastníkov, je nezlučiteľné s poslaním inštitútu manželstva a postavením oboch manželov v ňom v zmysle vyššie citovanej právnej úpravy. Bolo potom predovšetkým na navrhovateľke, kedy sa rozhodne situáciu riešiť návrhom o rozvod takéhoto nefunkčného manželského zväzku. Vzhľadom na daný závažný stav i odmietavý postoj oboch manželov ani podľa názoru súdu nemožno reálne očakávať ich riadne manželské spolužitie ani v budúcnosti; rozvod ich manželstva v danom prípade nie je ani v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa účastníkov, práve naopak.

Rozhodujúc o úprave pomerov rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode (§ 113 ods.1 OSP), súd predmet tejto časti konania posudzoval podľa ust. § 24 ods.1,3, § 25 ods.1 až 4 Zákona o rodine v spojení s ust. § 62 ods.1 až 5 a §§ 75 a nasledujúcich Zákona o rodine. Zastupovanie a správu majetku maloletého dieťaťa upravujú ust. §§ 31 a 32 Zákona o rodine.

S konaním o rozvod manželstva zo zákona spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode je konaním, ktoré môže súd začať i bez návrhu (§ 81 ods.1 OSP) a v ktorom súd návrhmi účastníkov nie je viazaný, postupuje z úradnej povinnosti, sledujúc pritom v zmysle ust. čl. 3 ods.1 a súvisiacich ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa, prijatého v New Yorku 20. novembra 1989, ktorého signatárom je i Slovenská republika (uverejneného v našej zbierke zákonov

oznámením FMZV č. 104/1991 Zb.), čl. 41 v spojení s čl. 7 ods.5 Ústavy Slovenskej republiky (úst. zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a ust. §§ 22 a nasl. a §§ 28 a nasl. Zákona o rodine najlepší záujem maloletého dieťaťa.

Zverenie maloletého dieťaťa na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matke zodpovedá návrhu oboch rodičov maloletej a je v súlade s faktickým stavom výlučnej osobnej starostlivosti matky o dieťa i odporúčením kolízneho opatrovníka maloletej v jeho písomnej správe o pomeroch v rodine účastníkov zo dňa 09.9.2013.

Pri posudzovaní medzi rodičmi spornej výšky výživného na maloletú súd vychádzal z rozhodných pomerov zistených v čase rozhodnutia (§ 154 ods.1 OSP), posudzujúc výsledky vykonaného dokazovania, vyjadrenia oboch rodičov a súdom ustanoveného kolízneho opatrovníka opäť predovšetkým v prospech a so zreteľom na záujem maloletého dieťaťa (ako je skôr uvedené).

Podľa vyhlásení oboch rodičov maloletej na pojednávaní, obsahu správy kolízneho opatrovníka maloletej a z účastníkmi predložených a súdom zabezpečených listinných dôkazov, potvrdení a správ o ich pomeroch, súd zistil o pomeroch účastníkov v rozhodnom čase vyhlásenia tohto rozsudku toto:

Navrhovateľka ako matka maloletej býva spolu s maloletou dcérou v rodinnom dome v Staškove č. súp. 299, ktorého je vlastníčkou titulom dedičstva po svojich rodičoch. Od 02.5.2012 je zamestnaná ako účtovníčka u zamestnávateľa TECHNOTHERM, s.r.o. so sídlom v Čadci, s priemerným čistým príjmom 636,69 eur mesačne. Uhrádza okrem nákladov domácnosti, v ktorej žije spolu s maloletou a nákladov výživy svojej a maloletej dcéry platby tzv. inkasa (preddavky na elektrinu a koncesionárske poplatky za rozhlas a televíziu) 114,64 eur mesačne, na telefón 20,- eur mesačne, na kúrenie priemerne 500,- eur ročne. Má zvýšené výdavky spojené s dochádzkou do zamestnania, priemerne 45,- eur mesačne a stravou v zamestnaní 30,- eur mesačne.

Otec maloletej je invalidný dôchodca. Poberá invalidný dôchodok z Českej republiky vo výške 3.040,- Kč mesačne (ktorej sume v mene euro podľa zverejneného kurzu ku dňu vyhlásenia tohto rozsudku zodpovedá suma 110,99 eur) a v Slovenskej republike vo výške 436,80 eur mesačne (tzn. spolu príjem z dôchodku 547,79 eur mesačne). Od 13.9.2013 mu bol pridelený Obcou Klokočov nájomný byt č. 3 v bytovom A. J. - H. Č.. XXXX, za ktorého užívanie, vrátane plnení spojených s užívaním bytu, platí podľa predloženej dohody celkom 90,21 eur mesačne. Uhrádza ďalej preddavkovo za elektrinu 131,- eur mesačne, mobilný telefón 10,- eur mesačne, za poštovú schránku 26,29 eur polročne. Deklaroval ďalej mimoriadne zvýšené výdavky spojené s nevyhnutným zariadením prideleného bytu, zvýšené výdavky spojené s jeho zdravotným stavom (na diétne stravovanie) 100,- eur mesačne a na poistku na auto 50,- eur mesačne.

Maloletá K. je v aktuálnom školskom roku študentkou kvarty osemročného Gymnázia J.M. Hurbana v Čadci. Matka má zvýšené výdavky na jej výživu, ktoré sú okrem výdavkov štúdia maloletej na strednej škole (mesačne cestovné 25,- eur, vreckové 5,- eur, stravné v školskej jedálni 22,- eur, ročne na exkurzie 150,- eur a učebnice cudzích jazykov 50,- eur) spojené so zdravotným stavom (nosí zubný strojček, predpokladané náklady predstavujú 900,- až 1.000,- eur, z ktorých dosiaľ bolo uhradených 400,- eur) a mimoškolskou záujmovou činnosťou (navštevuje Základnú umeleckú školu, kde sa venuje hre na gitare a výtvarný krúžok - v oboch prípadoch matka uhrádza poplatky á 50,- eur polročne).

Súd pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania (§ 132 OSP) o pomeroch účastníkov pre rozhodovanie o výške výživného okrem všeobecných zákonných hľadísk v ust. § 75 Zákona o rodine, tzn. tak opodstatnených potrieb oprávneného maloletého dieťaťa, ako aj schopností a možností oboch rodičov ako povinných z titulu ich zákonnej vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu, predovšetkým otca maloletého ako rodiča, ktorý na rozdiel od matky nezabezpečuje osobnú starostlivosť o dieťa, kládol osobitný dôraz na zmienenú osobnú starostlivosť len jedného z rodičov (matky) o maloletú a domácnosť, v ktorej dieťa u matky žije (§ 62 ods.4 Zákona o rodine), v tomto veku maloletej stále v

značnej miere nahradzujúcu plnenie vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu vo finančnej forme, na právo dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods.2 Zákona o rodine) a na prednosť výživného na dieťa pred inými výdavkami rodičov, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods.5 Zákona o rodine). Okrem toho súd pri posudzovaní pomerov otca maloletej ako povinného len čiastočne zohľadnil jeho zvýšené výdavky z titulu terajšieho bývania v nájomnom byte, vrátane jeho nevyhnutného zariadenia, primerane aplikujúc ust. § 75 ods.1 veta druhá Zákona o rodine, keďže tieto výdavky sú viac či menej priamym dôsledkom núteného odchodu otca maloletej zo spoločnej domácnosti rodičov dieťaťa, pod autoritou citovaného právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu - predbežného opatrenia nariadeného na ochranu odporcovi blízkych osôb pred jeho násilným správaním v spoločnej domácnosti. Preto súd z hľadiska zdôrazneného preferovaného najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, nemohol pred týmto záujmom zmienenú argumentáciu otca maloletej ako povinného akokoľvek uprednostniť a rozhodol o výživnom, ktorým je otec maloletej povinný prispievať na zabezpečenie nevyhnutnej výživy maloletej dcéry, vo výške 110,- eur mesačne, ako podľa názoru súdu zodpovedajúcej zisteným pomerom účastníkov a uvedeným zákonným hľadiskám v zmysle vyššie citovanej právnej úpravy.

Na návrh oboch rodičov súd styk otca s maloletou dcérou neupravil, za podmienok podľa ust. § 25 ods.2 veta za bodkočiarkou Zákona o rodine - vzhľadom na zistené okolnosti veci (otcovi nie je bránené v styku s dcérou a tento sa spontánne a bez prekážok realizuje na podnet tak otca, ako aj maloletej dcéry).

Záverom súd poukazuje na ust. § 26 Zákona o rodine, v spojení s ust. § 78 Zákona o rodine a § 163 ods.2 OSP umožňujúce zmenu tohto rozhodnutia v časti výroku o úprave pomerov rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode v prípade budúcej zmeny pomerov oproti rozhodným pomerom zisteným súdom v tomto konaní, z ktorých vychádzal pri rozhodovaní týmto rozsudkom.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 151 ods.1 v spojení s ust. § 144 OSP - s prihliadnutím na zistené okolnosti veci, ktoré viedli k rozvratu manželstva účastníkov a absenciu návrhu niektorého z účastníkov na náhradu trov konania v zmysle § 151 ods.1 OSP - tak, že právo na ich náhradu preto nepriznal žiadnemu z účastníkov.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia tohto jeho písomného vyhotovenia, prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline (§ 201, § 204 ods. 1 OSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 OSP - z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods.1 OSP). Odvolanie možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v § 205 ods.2 OSP. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods.3 OSP).

Podľa § 205 ods.2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný (§ 159 ods.1 OSP). Výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány; ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého (§ 159 ods.2 OSP). Rozsudok je vykonateľný, len čo uplynie lehota na plnenie (§ 161 ods.1 OSP). Ak nie je v rozsudku uložená povinnosť na plnenie, je rozsudok vykonateľný, len čo nadobudol právoplatnosť (§ 161 ods.2 OSP).

Tento rozsudok je v časti výroku odsudzujúceho na plnenie výživného predbežne vykonateľný; lehota na plnenie plynie od jeho doručenia (§ 162 ods.1,2 OSP).

Rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery (§ 163 ods.2 OSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (č. 233/1995 Z.z.) ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods.1 OSP).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko. Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska (§ 27 ods.1,2 Zákona o rodine).